

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Drónok és az adatvédelem

Szerző: dr. Póczek Aliz

Budapest, 2015.09.22.

I. Bevezető

A drónok szinte robbanásszerű terjedése nemcsak külföldön, hanem Magyarországon is megfigyelhető jelenség. Ma már nem kizárólag katonai felhasználásuk jelentős, hanem megjelentek az egészségügy, a katasztrófavédelem, a bűnmegelőzés, a mezőgazdaság, a kereskedelem területén, és mindezeknél is szembetűnőbben előtérbe került magánfelhasználásuk. Az online felületeket szinte elárasztják a drónok segítségével készített képek - legyen szó a Lánchíd látképéről vagy a madárrepőtéből lekapott selfie-ről -, azonban nem árt tisztában lenni mindennek a jogi hátterével.

A drónok jelenléte különösen próbára teszi az adatvédelmi előírásokat, hiszen az eszköz válogatás nélkül készít felvételeket és gyűjt adatokat mindenről, amiről a látókörébe kerül, így bárkiről, akár az illető tudta nélkül is, ha pedig mégis érzékelné a drón megfigyelését, szinte lehetetlen megállapítani, hogy jogait kivel szemben kellene gyakorolnia. A drónok könnyedén behatolhatnak magánszféránkba, magánterületekre akadály nélkül berepülhetnek, azáltal, hogy bárkit szinte korlátlanul megfigyelhetnek, negatív hatással lehetnek a szólásszabadságra, a vallásszabadságra, a hátrányos megkülönböztetés tilalmára.¹

Magyarországon jelenleg nincs a drónokra vonatkozóan külön szabályozás, ám a fentiekre figyelemmel nem véletlen, hogy a jogalkotó munkálatok már intenzíven folynak. Erről a későbbiekben még lesz szó, emellett azonban érdemes tisztázni azt is, pontosan mit nevezünk drónnak, illetve hogy a tárgykört szabályozó, részletes jogszabály hatálybalépéséig milyen kötelességeik vannak a dróntulajdonosoknak.

II. Fogalommeghatározás

A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) meghatározása szerint a drónok a pilóta nélküli repülőgépek (Unmanned Aerial Vehicle, UAV) csoportjába tartoznak, ezen belül pedig a távolról

---

¹ A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság ajánlása a drónokkal megvalósított adatkezelésekről, 2014, 4-5. old.

irányított repülőgépek (Remotely Piloted Vehicle, RPV, vagy Remotely Piloted Aircraft System, RPAS) alcsoportjába.

A pilóta nélküli repülőgép fedélzeten tartózkodó személyzet nélküli légi járművet jelent. E kategórián belül beszélhetünk a távolról irányított repülőgépekről; ezek olyan szerkezetek, amelyek távolról irányított repülőgépből, a repülőgépre felszerelhető konfigurálható eszközökből a szükséges irányító, vezérlő egységekből és minden egyéb, a repülés bármely időszakában szükségessé váló eszközökből, rendszerekből állnak.²

Röviden a drón ún. pilóta nélküli repülőgép, amely távirányítással működik.

A drónok kezdetben olyan távolról irányított repülőgépek voltak, amiket katonai célokra használtak. A feladata egyaránt lehetett feltérképezés és támadás is.³ A kizárólagos katonai felhasználás mára már a múlté, a drónok használata széles körben elterjedt, ahogy arra a későbbiekben ki is térek.

A drón egyébként az angol *drone* (magyarul hereméh) szóból ered. A hereméh a fullánk nélküli, mézet nem termelő, kizárólag a méhkirálynő megtermékenyítésére alkalmas hím méhet jelenti. Az alábbi történet kínálkozik magyarázatként arra, hogy a kifejezést miért kezdték el ezekre a távolról irányított repülőgépekre használni: az angol Királyi Légierő (Royal Air Force) kifejlesztett egy gyakorlatozási célokra használatos, távirányított repülő célpontot - ezt egy *Queen Bee* (Méhkirálynő) becenevű repülőgép átalakításával alkottak meg. Azok a robotrepülőgépek, amelyeket a „Méhkirálynő” eltalálására, kilövésére vetettek be, logikusan a *drone* (hereméh) nevet kapták. Hamarosan ez a képi háttérű, szemléletes kifejezés ráragadt mindenféle robotrepülőgépre.⁴

---

² NAIH ajánlás, 2014: 3. old., illetve ICAO rendelet CIR328, 2011

³ „<https://mialmanach.mit.bme.hu/fogalomtar/dron>” (letöltve: 2015. szeptember 7.)

⁴ Bódi Zoltán: Drón, a robotrepülő, „<http://netidok.reblog.hu/dron-a-robotrepulo>” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

III. A drónok használata

A drónok széles körben elterjedt eszközök, szinte lehetetlen lenne felsorolni, milyen sok területen kerülnek felhasználásra, miközben a fejlesztések újabb és újabb utakat is megnyitnak. Mintegy példálózva azonban érdemes sorra venni azokat a célokat, amelyek egyelőre a drónok kevésbé elterjedt alkalmazási formáit jelentik. A hagyományos fotózási, videózási, vagy épp katonai célokra történő felhasználás mellett ugyanis az alábbiak érdekében is került már sor drónok bevetésére:

- természeti katasztrófák esetén a területek felmérése;
- mezőgazdasági területek fényképezése terménybecsléshez vagy kárelemzéshez, esetleg permetezéshez;
- internet-hozzáférés biztosítása a világ nehezen megközelíthető pontjaira;
- csomagküldés - az első „futárkopter” egy német kikötőváros és egy közeli sziget között szállít gyógyszereket;
- építkezésnél alapanyagok szállítása, vagy élelmiszerek szállítása;
- sportesemények közvetítése;
- tetőszerkezetek vizsgálata;
- időjárás-megfigyelés;
- tűzoltás;
- vízimentés stb.⁵

Ez utóbbi cél Olaszországban jelent meg, ahol speciálisan erre fejlesztették ki azt a drónt, amelyet felszereltek videokamerával, rádiójeladóval, hangszóróval és leereszthető mentőövvel. A szerkezet vészhelyzet esetén gyorsan el tud jutni a bajbajutott fürdőzőhöz, akivel a vízimentők a rádió segítségével tarthatják a kapcsolatot, míg megérkezik a mentőhajó.⁶

---

⁵ Lendület: Drónok használata a hétköznapokban, „<http://www.lendulet.hu/dronok-hasznalata-hetkoznapokban/>” (letöltve: 2015. augusztus 27.); Csernevák Zoltán: Drónok harca: hamarosan lecsap a magyar törvény szigora, „http://hvg.hu/tudomany/20141030_dronok_harca_hamarosan_lecsap_a_magyar_to” (letöltve: 2015. augusztus 27.); Szőnyi Szilárd: Ki gépen száll fölébe, „<http://www.ugyvedvilag.hu/rovatok/innovacio/ki-gepen-szall-folebe>” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

⁶ Szőnyi Szilárd: Ki gépen száll fölébe, „<http://www.ugyvedvilag.hu/rovatok/innovacio/ki-gepen-szall-folebe>” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

A jövőre nézve is sok a terv, így például az olasz gyógyszerküldés mintájára az Amazon nevű internetes áruház is tett előkészületeket a drónokkal történő csomagküldés bevezetésére, szintén amerikai ötlet szerint pedig a parkolók fölé rendszeresítenének drónokat, amelyek egy alkalmazás segítségével az autósokat a legközelebbi szabad parkolóhelyhez navigálnák.⁷ A játékok terén is a drónoké lehet a jövő, az egymással kommunikálni képes drónok segítségével a későbbiekben közösségi játékok fejleszthetők.⁸

A felhasználásnak határt egyelőre csak a kreativitás szabhat.

IV. A szabályozás szükségessége, tervek, ajánlások

1. A Bevezetőben már érintettem azt a kérdést, hogy a drónok milyen jogokat sérthetnek, amelyekre tekintettel szükségesnek mutatkozik használatuk mielőbbi, pontos szabályozása, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság („NAIH”) 2014. november 14-én ajánlásában azonban sokkal részletesebb módon fogalmazta ezt meg. Az alábbiakban a NAIH ajánlásában foglaltakat összegzem.

A NAIH ajánlásában rögtön leszögezi, hogy önmagában nem a drónok használata vet fel aggályokat az adatvédelem szempontjából, hanem a drónokra szerelhető kiegészítőkkal megvalósuló atipikusnak mondható adatkezelés. A legfőbb újdonság ezzel kapcsolatban az, hogy még a rendeltetésszerű használat is jelentős mértékű behatolást valósít meg az emberek magánszférájába. A drónok pusztán jelenléte is befolyásolja a magánszféra sértetlenségét, illetve egyéb emberi jogokat, így például:

- megjelenhet a megfigyeléstől való félelem, és ez változást idézhet elő a magánszemélyek viselkedésében;
- egyszerűbbé válik a személyek pszichikai és fizikai méltóságának megsértése;
- az emberi test anonimitása sérülhet;
- a magánlakás, magánterület zavartalanságát veszélyeztetheti;

---

⁷ Ui.

⁸ Csernevák Zoltán: Drónok harca: hamarosan lecsap a magyar törvény szigora, „http://hvg.hu/tudomany/20141030_dronek_harca_hamarosan_lecsap_a_magyar_to” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

- negatív hatással lehet a szabadsághoz és biztonsághoz való jogra, az egyesülési szabadságra, a gyülekezési szabadságra, a véleménynyilvánítás szabadságára és a hátrányos megkülönböztetés tilalmára.⁹

A magánszféra sérelme különösen amiatt érhető tetten, hogy a drónok a levegőből, nagy távolságból képesek személyes adatok gyűjtésére, így a magánszemélyeknek olyan területeken is számolniuk kell a legintimebb magánszférájuk elleni hatásokkal, ahol eddig nem számítottak ilyen beavatkozásra.¹⁰

A drónok által - kiegészítők útján - megvalósított adatkezeléssel kapcsolatban feloldódnak az adatkezelés hagyományos elvei, így leginkább a célhoz kötöttség elve, amelyet az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény („Infotv.”) 4. § (1) bekezdése mint lényeges adatkezelési elvet nevesít is, amikor kimondja a következőt: *„Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának.”* A drónok által gyűjtött adatok tekintetében különösen magas az eredetitől eltérő célból való adatkezelés veszélye. Az egy-egy repülés során rögzíthető adatmennyiség különösen alkalmassá teszi a drónokat arra, hogy akár készletezve is adatokat gyűjtsenek.¹¹

2. A drónok merőben újszerű adatgyűjtést, adatkezelést valósítanak meg, ez pedig eltér minden olyan adatkezeléstől, amellyel más hasonló eszközök esetében találkozhattunk.

A drón nem azonosítható e szempontból például a térfigyelő kamerákkal. Az elektronikus megfigyelőrendszerek (kamerák) tipikusan vagyónvédelmi célt szolgálnak, de ez a cél és minden egyéb lehetséges cél is, amelynek érdekében elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazható, törvényileg szabályozott. A személy- és vagyónvédelmi, valamint

---

⁹ NAIH ajánlás, 2014: 4-5. old.

¹⁰ Ui.: 4. old.

¹¹ NAIH ajánlás, 2014: 4. old.

magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény („Szvtv.”) 31. § (1) bekezdése rögzíti e célokat. Eszerint (i) *„az elektronikus megfigyelőrendszernek kép-, hang-, vagy kép- és hangrögzítést is lehetővé tevő formája az emberi élet, testi épség, személyi szabadság védelme, a veszélyes anyagok őrzése, az üzleti, fizetési, bank- és értékpapírtitok védelme, valamint vagyonvédelem érdekében alkalmazható.”* Ugyanez a rendelkezés a meghatározott cél mellett megkívánja azt is, hogy (ii) a fennálló körülmények valószínűsítsék, *„hogy a jogsértések észlelése, az elkövető tettenérése, illetve e jogsértő cselekmények megelőzése, azok bizonyítása más módszerrel nem érhető el”*. További feltétel, hogy (iii) *„e technikai eszközök alkalmazása elengedhetetlenül szükséges mértékű”*, illetve hogy (iv) *„az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával nem jár”*.

A térfigyelő kamerák ugyanúgy felvételeket készítenek - esetleg rögzítenek is - a látószögükbe került személyekről, azonban míg a drónok állandó mozgásban vannak, addig a kamerák mindezt egy rögzített pontból teszik. A jogalkotó az Szvtv. 28. § (2) bekezdésének c) pontjában kötelezővé teszi a térfigyelő kamerát alkalmazó számára, hogy az elektronikus megfigyelés zajlásáról figyelemfelhívó jelzést, illetve ismertetést helyezzen el. Ezzel szemben a drónok képesek arra, hogy mozgó személyeket, tárgyakat kövessenek, anélkül, hogy erre az érintettek felfigyelnének. Az elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásáról szóló tájékoztatóban - az Szvtv. 28. § (2) bekezdés d) és e) pontjai alapján - azt is fel kell tüntetni, hogy ki az elektronikus megfigyelőrendszer üzemeltetője, illetve azt is, hogy jogsérelem esetén az érintettek hová fordulhatnak jogaik orvoslása érdekében. A drónok esetében ez egyelőre elképzelhetetlen; még ha az érintett a megfigyelésről tudomást is szerez, azt már nem tudhatja, hogy jogait kívül szemben gyakorolhatja.

A drón adatvédelem szempontjából sem azonosítható a helikopterrel, sport- és modellrepülőre, légballonra vagy egyéb repülő eszközre szerelt kamerával, noha mindezek képesek arra, hogy kövessék a mozgásban lévő érintettet. Ugyanakkor míg a hagyományos repülőgépek jól láthatóak és hallhatóak, addig a drón egészen kis méretű is lehet, és rendkívül gyors, sok esetben tehát észrevétlen helyváltoztatásra képes.¹²

---

12 NAIH ajánlás, 2014: 4. old.

Nem feleltethető meg a drónok általi adatkezelés annak az adatkezelésnek sem, amely a Google Street View szolgáltatással történik, noha az megegyezik, hogy mindkettő esetében nem egyetlen meghatározott látószögből történik a felvétel elkészítése, jelentős különbség azonban, hogy a Google Street View esetében egy statikus felvételtől beszélünk, míg a drón állandóan változtatja a helyét, és akár online felvételeket is készíthet, streamelhet.¹³

Mindezek alapján az kétséget kizáróan megállapítható, hogy a drón technológia minőségében újat hoz más technológiákhoz képest, adatkezelése speciális, ez pedig az általánostól, vagy más eszközök különös szabályaitól eltérő adatkezelési rendelkezések megfogalmazását teszi szükségessé. Nem elég az Infotv. garanciális szabályaira hagyatkozni a kérdésben, ahogy nem elég más, hasonlóan tűnő szabályozási tárgyra vonatkozó szabályokra való utalás sem. A NAIH ajánlásában egyértelműen emellett foglal állást, hogy a drónok útján megvalósított adatkezelésre külön szabályozás szülessen.¹⁴

3. A drónok jelentette kockázat visszaszorítására a nálunk még csak kezdődő jogalkotói munkálatok mellett a közelmúltból több példát is találunk. Így például az olasz Seles EX nevű biztonsági cég kidolgozott egy drónok ellen bevethető légvédelmi rendszert. A Falcon Shield, vagyis sólyompajzs, elnevezésű rendszer képes a drónok hatástalanítására, de arra is, hogy szükség esetén átvegye felettük az irányítást.¹⁵

A drónokkal szembeni védekezés eszközei lehetnek még az ideiglenes légtérzárak is. Ilyet rendelt el a magyar légügyi hatóság is - a Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala - szeptember 10-e éjféltől a szerb-magyar határon. Közleményében a Légügyi Hivatal úgy fogalmazott, hogy a légtérzár célja *„a kialakult migrációs válság kapcsán a mindenkori valós helyzet megfelelő értékeléséhez, a rendészeti és honvédelmi szervek műveleteihez, beavatkozásaihoz, erő átcsoportosításaihoz, a hatósági akciók tervezéséhez, szervezéséhez,*

---

13 Ui.: 7. old.

14 Ui.: 7. old.

15 Bolcsó Dániel: Drónvédelmi rendszert mutatott be egy olasz cég, „http://index.hu/tech/2015/09/18/dronvedelmi_rendszert_mutatott_be_egy_olasz_ceg/” (letöltve: 2015. szeptember 22.)

*irányításához és ellenőrzéséhez szükséges légi felderítés zavartalan és biztonságos végrehajtásához szükséges légtér biztosítása”.*¹⁶

Természetesen ezek a módszerek csak esetlegesek, egyedi veszélyek és jogsértések esetén alkalmazhatóak. Az átfogó - bár jellegénél fogva általánosabb - megoldást a drónokra vonatkozó kötelező jogszabályok jelenthetik.

4. A NAIH ajánlásában a drónok három fő felhasználási területét különbözteti meg, mégpedig az állami, a kereskedelmi, illetve a magáncélú felhasználást. E három területre egyenként fogalmaz meg ajánlásokat.

4.1. Állami célú felhasználás

Az állami célú felhasználásra vonatkozóan a NAIH annak érdekében tesz javaslatokat, hogy a drónok használatával megvalósuló adatkezelés kizárólag az irányadó törvényekben meghatározott célból történjen.¹⁷ Személyes adat az adatkezelés céljától eltérően nem kezelhető. Így például egy folyó áradásáról drónnal felvett mérések, felvételek esetén az oda-visszaúton rögzített felvételek nem kezelhetők, csakúgy, mint a szomszédos, közeli földterületre, vagy a közelben tartózkodó személyekre vonatkozó adatok sem. Továbbmenve, állami célból is csak olyan adat kezelhető, amely a cél szempontjából szükséges, azaz például egy műemlékvédelmi célú adatkezelésbe nem tartozhat bele a műemléket látogatók, körülötte sétálók, a közelben munkát végző személyek, közlekedő gépjárművek adatának kezelése. Mindezzel összefüggésben a személyes adat csak addig kezelhető, amíg a cél meg nem valósult, azaz a légi felvételeket a készítője csak az árvízi munkálatok befejezéséig, míg műemlék esetében annak felújításáig őrizheti meg. E felvételek nem adhatók ki, azokat a cél megvalósulása után az adatkezelőnek törölnie kell.¹⁸

---

¹⁶ „<http://www.nkh.gov.hu/web/legugyi-hivatal/hir/-/hir/947249>” (letöltve: 2015. szeptember 22.)

¹⁷ NAIH ajánlás, 2014: 5. old.

¹⁸ NAIH ajánlás, 2014: 17-18. old.

A szükségességi szabályok tekintetében az ajánlás - a fentiekben érintettek mellett - azt emeli ki, hogy a készletező, megfigyelésre irányuló, vagy ezek lehetőségét magába foglaló adatkezelés nem engedhető meg. A NAIH szerint különösen fontos ez a bűnügyi célú adatkezeléseknél, ahol a drónok alkalmazására is csak egyedi ügyben, a büntetőeljárás megindítása után, a leplezett vagy titkos megfigyelésre irányuló büntetőeljárási szabályok betartásával kerülhet sor, tehát előzetes bírói engedély szükséges hozzá.¹⁹

A szükségesség mellett természetesen felmerül az arányosság is mint követelmény. Az adatkezelés személyes adatok állami célú adatkezelése során is csak az adatkezelés céljával arányosan, azt nem túllépve történhet. Mérlegelni kell azt is, hogy a drón használatával elérni kívánt cél egyéb, magánszférát kevésbé érintő módon is megvalósítható lenne-e. Amennyiben igen, a drónok alkalmazása helyett ezt a módszert kell választani. A bűnügyi, felderítő munka során - emeli ki a NAIH ajánlás - mindig értékelni kell, hogy az adott cselekménynek az ártatlan (nem gyanúsított) személyek magánszférájára milyen hatása van; a lehetséges változatok közül a legcsekélyebb beavatkozással járót kell választani.²⁰

A célhoz kötöttség, szükségesség és arányosság követelményének betartása mellett is jogosan merülhet fel az eredeti céltól eltérő adatkezelésnek a kérdése, mikor is a drónnal megvalósult adatkezelések során kezelt adatok átvételre kerülnek (más) állami szervek által. A NAIH álláspontja szerint ez súlyosan beavatkozik a személyek magánszférájába, miközben az adatkezelés folyamata követhetlenné válik. A NAIH azt javasolja, hogy ezért a drónokkal készített felvételek átvételére külön rendelkezéseket dolgozzon ki a jogalkotó, meghatározva azokat a jogalapokat, amelyek esetén adatok átvehetőek lehetnek. A NAIH javasolja továbbá, hogy az átvételre vagy bírósági eljárásban bizonyítékként történő felhasználásra csak egyedi ügyben, bírói engedéllyel kerülhessen sor.

Mindezek mellett fontos elem a tájékoztatási kötelezettség is. A tájékoztatáshoz való jog közérdekből is csak törvényben külön meghatározott esetekben és csak egyedi ügyben korlátozható.

---

19 Ui.: 17. old.

20 Ui.: 17. old.

4.2. Kereskedelmi célú felhasználás

A kereskedelmi célú felhasználás alatt a NAIH a gazdasági élet valamennyi felhasználási területén, azaz az ipar, a mezőgazdaság és a kereskedelem területén drónokkal folytatott adatkezelést érti. A NAIH megítélése szerint ahhoz, hogy a magánszféra- és adatvédelmi megfontolások megfelelően érvényre jussanak, hatósági engedélyezés szükséges a kereskedelmi célú felhasználás tekintetében.²¹

A drón csak az engedélyező hatóság által meghatározott, illetve jogszabályban megjelölt célra használható fel, mégpedig az engedélyben megjelölt ideig és mértékig. Ha az adatkezelő eltérő céllal kíván adatkezelést folytatni, ehhez újabb engedélyezési eljárásra van szükség.²²

A NAIH ajánlás az állami célú felhasználáshoz hasonlóan kitér a szükségességi és arányossági követelményekre, illetve az adatkezelőt terhelő tájékoztatási kötelezettségre is.

A szükségesség tekintetében speciális az a javaslat, amely szerint biztosítani kell és az engedélyezési kérelemben meg kell jelölni azokat az eljárásokat és módszereket, amelyekkel a cél eléréséhez nem szükséges adatot törlik, vagy felismerhetetlenné, beazonosíthatatlanná, hozzáférhetetlenné teszik.²³ A NAIH felhívja a jogalkotó figyelmét arra, hogy legyen tekintettel az ún. „privacy by design” elvére, azaz eleve úgy alkossa meg az egyes adatkezelési célokhoz rendelt jogszabályi rendelkezéseket, hogy azok a szükségesség alapvető követelményét ne lépjék túl.²⁴ Így a tájékoztató, rögzítő berendezéseket eleve úgy kell beállítani, hogy a céltól eltérő adatot ne rögzítsenek. Ha azonban például hatósági okokból szükségesnek is mutatkozna a drón repülési adatainak, röppályájának teljes rögzítése, gondoskodni kell arról, hogy a személyes adatok ne legyenek

---

²¹ NAIH ajánlás, 2014: 5. old.

²² Ui.: 19. old.

²³ NAIH ajánlás, 2014: 19. old.

²⁴ Ui.: 9. old.

kiolvashatók, kinyerhetőek. Ezt elsősorban a rögzített adatok elkülönítetten és zártan kezelésével, kép- és videó felvevővel gyűjtött adatokon szereplő személyes adatok kikockázásával, elhomályosításával lehet biztosítani. Gondoskodni kell arról is, mondja a NAIH ajánlása, hogy az adatokat a drónokról a lehető legrövidebb időn belül töröljék.²⁵

Az arányosság kérdésében a NAIH kiemeli a különleges adatokat, amelyeknél még fokozottabb figyelemmel kell eljárni. Így például egy vallási rendezvény biztonságának biztosítása céljából megvalósuló adatkezelés esetén a résztvevők nevének, arcképmásának, vallási felekezeti hovatartozásának rögzítése ellentétes lenne az arányos adatkezelés követelményével.²⁶

A tájékoztatás tekintetében a NAIH előírná, hogy annak az adatkezelés megkezdése előtt olyan időben kell megtörténnie, hogy az ellen az érintettek tiltakozhassanak, és olyanoknak kell szólnia, akiket az adatkezelés érint vagy érinthet. Mindezek mellett az adatkezelésről valós időben kell tájékoztatni az érintettet, valamint biztosítani kell, hogy az adatkezelésre vonatkozó részleteket ésszerű időn belül megismerhesse és jogait gyakorolhassa. A tájékoztatás módját és mértékét mindig egyedileg kell meghatározni, az interneten való tájékoztatás például némely esetben megfelelő módszer lehet, míg más esetben elégtelen.²⁷

4.3. Magáncélú felhasználás

A magáncélú felhasználásra jelenleg nincs irányadó szabályozás, az Infotv. rendelkezéseit ugyanis a 2. § (4) bekezdés alapján nem kell alkalmazni „*a természetes személynek a kizárólag saját személyes céljait szolgáló adatkezeléseire*”. A NAIH ajánlásában arra tesz javaslatot, hogy kivételes jelleggel és csak a drónokkal megvalósított adatkezelésre vonatkozóan kiterjesszék az Infotv. hatályát ezen esetekre is.²⁸

---

25 Ui.: 20. old.

26 Ui.: 20. old.

27 NAIH ajánlás, 2014: 20-21. old.

28 Ui.: 5. old.

Ugyanakkor természetesen szükséges e tekintetben is különös, részletes szabályokat hozni. A NAIH meglátása szerint mindenekelőtt szükséges a drónok magáncélú alkalmazásának keretek közé szorítása. Ez egyfelől történhet repülésbiztonsági megfontolások alapján, így például bizonyos méret, specifikáció mellett már csak regisztrált és engedélyezett állami, kereskedelmi célú felhasználók használhatnának drónt, másfelől történhet a korlátozás bizonyos megszorító rendelkezések jogszabályba iktatásával. A NAIH felveti annak lehetőségét, hogy a magáncélú drónhasználatot hatóságilag kijelölt területekre szorítsák, és azt emellett egyfajta egyszerűsített engedélyezési eljáráshoz és regisztrációhoz kötnék. Mindez azt a célt szolgálná, hogy az adatkezelő könnyebben beazonosítható legyen. Ezzel összefüggésben a NAIH szerint szükséges lehet azoknak az állami, önkormányzati területeknek a kijelölése is, ahol magáncélból üzemeltetett drón használata megengedett, és azoknak a területeknek a megjelölése, ahová viszont a berepülés kizárt.²⁹

5. És hogy mi valósult meg a NAIH ajánlásában foglaltakból? A kereskedelmi célú felhasználást például szabályozza a magyar jog. A drónok ilyen célú bevetéséhez - ahogy azt egyébként a NAIH ajánlás is kívánatosnak tartja - engedélyt kell kérni, méghozzá a Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatalától. Az engedélykérés elmulasztása az engedély bevonásával vagy akár 100 millió forintos bírsággal is járhat.³⁰

A Magáncélú felhasználás területén ezzel szemben egyelőre nincs kialakult szabályozás, a kérdés rendezése még várat magára. A szabályok kidolgozásának folyamata azonban már megindult, a megszületett NAIH ajánlás mellett a Nemzeti Közlekedési Hatóság szakemberei is elkezdték kidolgozni a szabályozást lehetővé tevő szakmai követelményeket. Az új jogszabály - ún. dróntörvény - kidolgozása során a NAIH ajánlása mellett a jogalkotók nyilvánvalóan figyelembe vesznek minden olyan szervezet, hatóság, biztonsági szolgálat által képviselt álláspontot, amelyek érintettek lehetnek a szabályozás kidolgozásában, így a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Terrorelhárítási

---

²⁹ NAIH ajánlás, 2014: 15. old.

³⁰ Szőnyi Szilárd: Ki gépen száll fölébe, „<http://www.ugyvedvilag.hu/rovatok/innovacio/ki-gepen-szall-folebe>” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

Központ vagy a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat véleményét is.³¹ A dróntörvény várhatóan a jövő év közepére készülhet el.³²

Mindaddig, míg a dróntörvény meg nem születik, vagy amíg az Infotv. hatályát ki nem terjesztik a magáncélú adatgyűjtésre is, ha az drónok segítségével történik, az alábbiakra érdemes odafigyelnie annak a magánszemélynek, aki saját céljaira drónt kíván alkalmazni (noha egyes szempontok természetesen más célú felhasználásra is vonatkoznak):

- Még magáncélból sem lehet olyan felvételeket készíteni, amik az emberi méltóságot sértik.³³
- Különös figyelmet kell fordítani a kiskorúak személyes adatainak védelmére.³⁴
- A drónok nem megfelelő használata könnyen bűncselekményt - személyes adattal visszaélés vagy zaklatást -, szabálysértést - magánlaksértést - valósíthat meg.³⁵
- A drón nem használható olyan tevékenységre, amely állami feladat (pl.: közbiztonság, bűncselekmény üldözése stb.) körébe tartozik.³⁶
- Nem hozható nyilvánosságra olyan személyes adat, amelyre vonatkozóan az adatkezelőnek nincs előzetes hozzájárulása az érintett részéről.³⁷
- Amennyiben a drónnal a légtérrel kívánjuk használni, ehhez a következőket érdemes tudni. A magyar légtérben hivatalosan csak eseti vagy korlátozott légtér igénybevételére vonatkozó engedéllyel, valamint tevékenységi jóváhagyással szabad drónt röptetni, maximum 150 méteres magasságig és 25 kilógrammnyi tömeghatárig. A Légyügyi Hivatal biztosítja a kért koordináták által határolt légtérrel, ahol a munkavégzés ideje alatt más légi jármű nem jelenhet meg. Amennyiben a dróntulajdonos nem rendelkezik légi jármű vezetésére

---

31 Csernevák Zoltán: Drónok harca: hamarosan lecsap a magyar törvény szigora, „http://hvg.hu/tudomany/20141030_dronok_harca_hamarosan_lecsap_a_magyar_to” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

32 Kerner Zsolt: Jön a magyar dróntörvény, „<http://24.hu/belfold/2015/07/07/jon-a-magyar-drontorveny/>” (letöltve: 2015. szeptember 8.)

33 MTI: Készül a magyar dróntörvény, „http://hvg.hu/itthon/20150205_Keszul_a_magyar_drontorveny” (letöltve: 2015. szeptember 8.)

34 Ui., illetve NAIH ajánlás, 2014: 22. old.

35 NAIH ajánlás, 2014: 22. old.

36 Ui.: 22. old.

37 Ui.: 23. old.

vonatkozó hivatalos képesítéssel, a Légügyi Hivatal felé igazolnia kell, hogy rendelkezik a pilóta nélküli légi jármű használatára vonatkozó felelősségbiztosítással, valamint légijármű-kezelési és -karbantartási útmutatóval. Magyarországon van olyan forgalmazó, aki a drónhasználati oktatást maga végzi el.³⁸

V. Összegzés

Egyesek úgy vélik, hogy a drón a számítógép megjelenése óta a technika legnagyobb vívmánya, hiszen, ahogy láttuk, rendkívül széles körben lehet alkalmazni már most, és a további felhasználásra irányuló ötletek végtelennek tűnnek, legyen szó csomagszállításról vagy épp közösségi játékokról, és fejlesztések folynak a gondolattal vezérelt drónok kidolgozására is³⁹. A szabályozásnak nem az a célja, hogy ennek a fejlődésnek gátat szabjon, azt azonban igenis feladata megtenni, hogy koherens keretek közé szorítsa. Várhatóan jövő év nyarán kiderül, hogy a magyar szabályozás ezt miként képzeleli el.

---

³⁸ Csernevák Zoltán: Drónok harca: hamarosan lecsap a magyar törvény szigora, „http://hvg.hu/tudomany/20141030_dronok_harca_hamarosan_lecsap_a_magyar_to” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

³⁹ Kiss Gábor: Felszállt a gondolattal vezérelt drón, „<http://www.origo.hu/techbazis/20130605-felszallt-a-gondolattal-vezereelt-helikopter.html>” (letöltve: 2015. szeptember 8.)

FELHASZNÁLT IRODALOM:

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság ajánlása a drónokkal megvalósított adatkezelésekről, 2014.

ICAO rendelet CIR328, 2011.

az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

a személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény

„<https://mialmanach.mit.bme.hu/fogalomtar/dron>” (letöltve: 2015. szeptember 7.)

Bódi Zoltán: Drón, a robotrepülő

„<http://netidok.reblog.hu/dron-a-robotrepulo>” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

Lendület: Drónok használata a hétköznapokban

„<http://www.lendulet.hu/dronok-hasznalata-hetkoznapokban/>” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

Csernevák Zoltán: Drónok harca: hamarosan lecsap a magyar törvény szigora

„http://hvg.hu/tudomany/20141030_dronok_harca_hamarosan_lecsap_a_magyar_to” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

Szónyi Szilárd: Ki gépen száll fölébe

„<http://www.ugyvedvilag.hu/rovatok/innovacio/ki-gepen-szall-folebe>” (letöltve: 2015. augusztus 27.)

Bolcsó Dániel: Drónvédelmi rendszert mutatott be egy olasz cég

„http://index.hu/tech/2015/09/18/dronvedelmi_rendszert_mutatott_be_egy_olasz_ceg/”
(letöltve: 2015. szeptember 22.)

„<http://www.nkh.gov.hu/web/legugyi-hivatal/hir/-/hir/947249>” (letöltve: 2015. szeptember 22.)

Kerner Zsolt: Jön a magyar dróntörvény

„<http://24.hu/belfold/2015/07/07/jon-a-magyar-drontorveny/>” (letöltve: 2015. szeptember 8.)

MTI: Készül a magyar dróntörvény

„http://hvg.hu/itthon/20150205_Keszul_a_magyar_drontorveny” (letöltve: 2015. szeptember 8.)

Kiss Gábor: Felszállt a gondolattal vezérelt drón

„<http://www.origo.hu/techbazis/20130605-felszallt-a-gondolattal-vezereelt-helikopter.html>”

(letöltve: 2015. szeptember 8.)